

Ιστορική Αναδρομή

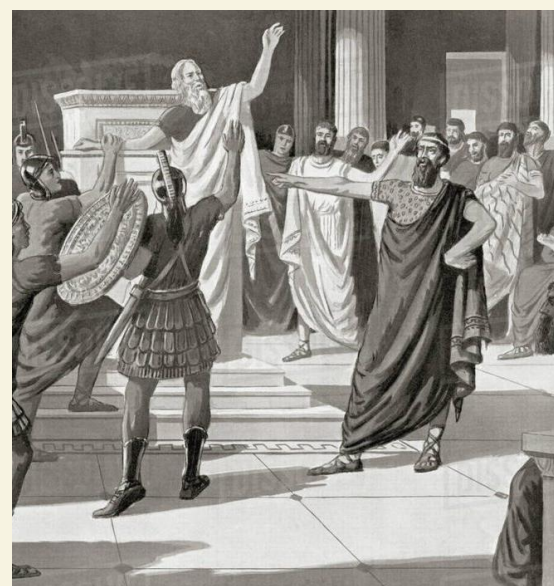
Τα πολιτεύματα στην Ελλάδα

Ιστορική αναδρομή

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ ΣΤΗΝ ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ

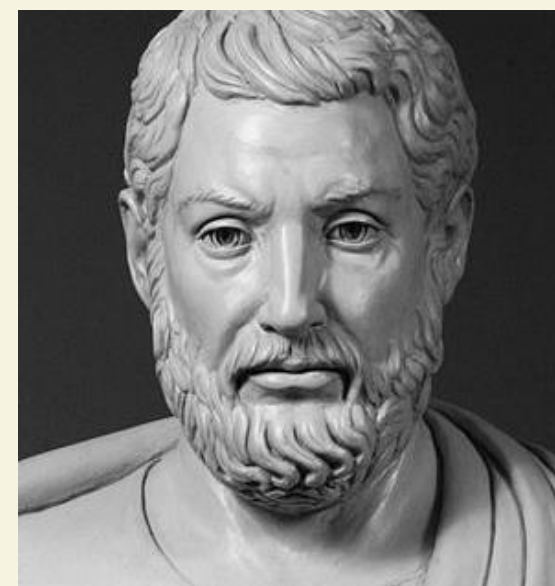

Όπως και στον υπόλοιπο ελληνικό κόσμο έτσι και στην αρχαία Αθήνα το βασιλικό πολίτευμα δίνει τη θέση του στην **Αριστοκρατία**. Απαρτιζόταν από μεγαλοκτηματίες. Αυτοί οι ευγενείς κατάφεραν να διώξουν τον βασιλιά από την άσκηση της εξουσίας του, χάρη στην δύναμη που αποκτούσαν σταδιακά. Ειδικότερα, στήριξαν αυτή τους την δύναμη στα κτήματα που διέθεταν, στην καταγωγή και στο κληρονομικό τους δικαίωμα.

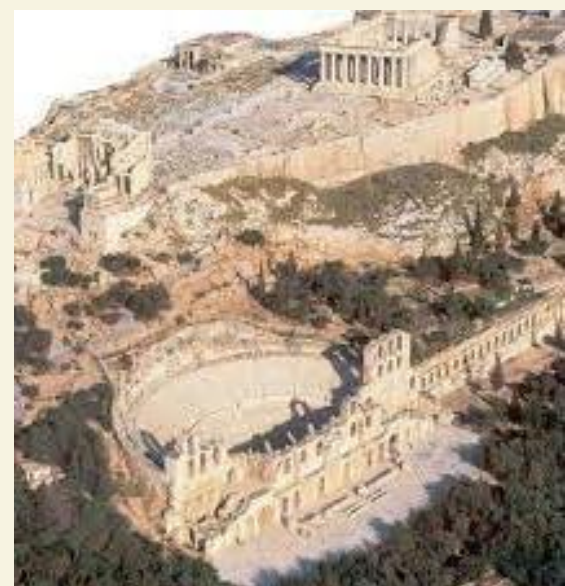

Η **τυραννία** εμφανίστηκε σε πόλεις που ο λαός ήταν δυσареστημένος με τους ολιγαρχικούς. Όταν κυβερνούσαν δεν έδιναν λόγο σε κανέναν για ότι έκαναν.

Οι τύραννοι ήταν πλούσιοι άνθρωποι με μεγάλες φιλοδοξίες. Κέρδιζαν την εμπιστοσύνη του λαού και με τη βοήθειά του έπαιρναν την εξουσία.

Ο **Περικλής** θεωρήθηκε **θεμελιωτής της δημοκρατίας**. Η διακυβέρνησή του συνδέεται με τον Χρυσό Αιώνα της Αθήνας, όταν οι τέχνες γνώρισαν άνθηση. Ο Περικλής κυβέρνησε την Αθήνα περίπου από το 461 π.Χ. Λαμπρός πολιτικός, ενσάρκωσε τα ελληνικά δημοκρατικά ιδεώδη και υπήρξε ο κυβερνήτης της πόλης με τη μεγαλύτερη θητεία μέχρι τον θάνατό του κατά τη διάρκεια του λοιμού το 429 π.Χ.,

Μέχρι τον 7^ο αιώνα π.Χ.

2^ο μισό 7^{ου} αιώνα π.Χ.

Τέλη 7^{ου} αιώνα π.Χ. – αρχές 6^ο αιώνα π.Χ.

2^ο μισό 6^{ου} αιώνα π.Χ.

Τέλη 6^{ου} αιώνα π.Χ.

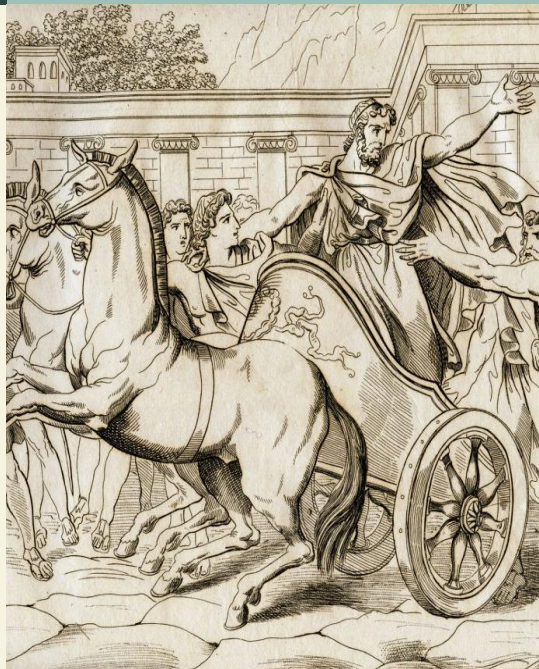
5ος αιώνας π.Χ.

1^{ος} αιώνας π.Χ.

Το κράτος κυβερνούσε ο **βασιλιάς** με ένα συμβούλιο από ευγενείς. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η Σπάρτη. Είχε δύο βασιλιάδες, οι οποίοι όμως δεν είχαν μεγάλη εξουσία. Όταν ξεσπούσε πόλεμος, γίνονταν αρχηγοί του στρατού. Πιο ισχυροί ήταν οι πέντε έφοροι. Αυτοί διοικούσαν την Απέλλα για 1 χρόνο. Η γερουσία: που την αποτελούσαν 30 μέλη με ηλικία πάνω από 60 ετών, ετοίμαζε θέματα που θα συζητούσαν στην Απέλλα. Εκεί συζητούσαν τα σοβαρά θέματα όπου και έπαιρναν τις κατάλληλες αποφάσεις. Στη συνέλευση αυτή έπαιρναν μέρος μόνο οι Σπαρτιάτες που ήταν πάνω από 30 χρονών.

Δραστηριότητες όπως το εμπόριο, η ναυτιλία και η βιοτεχνία άρχισαν να γνωρίζουν σπουδαία άνθιση την εποχή αυτή. Αυτή η άνθιση λειτούργησε αποθαρρυντικά ως προς τους ευγενείς εφόσον τώρα οι έμποροι και οι βιοτέχνες είχαν τον μεγαλύτερο πλούτο. Επομένως, αυτοί οι άνθρωποι σταδιακά πήραν την εξουσία από τους Άριστους. Από τότε οι αρμόδιοι κατέταξαν όλους τους πολίτες σε καταλόγους με βάση το εισόδημα τους. Δηλαδή, όσοι κατείχαν το μεγαλύτερο εισόδημα, αυτοί έπαιρναν μέρος στην άσκηση της εξουσίας. Το πολίτευμα πήρε το όνομα **“ολιγαρχικό”**, επειδή ως γνωστόν οι πλούσιοι ήταν (ο)λίγοι.

Ο **Κλεισθένης** θεωρείται ο “πατέρας” της **δημοκρατίας** αφού από το 508-507 π.Χ. έθεσε τις βάσεις για τη δημοκρατική μεταρρύθμιση της Αθήνας.

Τα μέτρα του είχαν βάση την ισηγορία και την ισονομία. Κατάργησε το προγενέστερο σύστημα κοινωνικής διαίρεσης και δημιούργησε δέκα τεχνητές φυλές με στόχο την αποτροπή της πάλης των τάξεων.

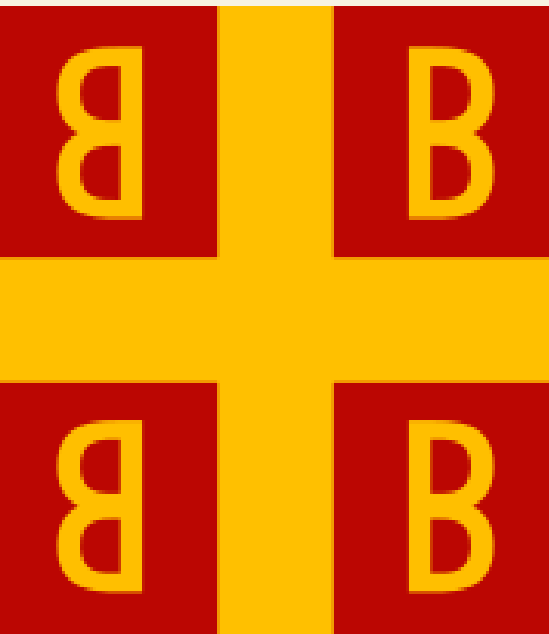

Τον 1^ο αιώνα π.Χ. το δημοκρατικό πολίτευμα αρχίζει να παρακμάζει. Ισχυροποιείται η κεντρική εξουσία και εγκαθιδρύεται μια μορφή ηγεμονικού πολιτεύματος, η ηγεμονία.

Οι Ρωμαίοι εισέβαλαν για πρώτη φορά σε ελληνικό έδαφος το 229 π.Χ. Περίπου εξήντα χρόνια αργότερα όλα είχαν τελειώσει και η Ελλάδα έγινε μια από τις πρώτες Επαρχίες της αναδυόμενης Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.

Ιστορική αναδρομή

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ ΣΤΗΝ ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ

330π.Χ. - 1453

Τα χρονικά όρια της **Βυζαντινής αυτοκρατορίας** ξεκινούν από τα εγκαίνια της Κωνσταντινούπολης στις 11 Μαΐου 330 και φτάνουν ως την τελική της πτώση, την Άλωση από τους Οθωμανούς, στις 29 Μαΐου **1453**.

Η Βυζαντινή αυτοκρατορία θεωρούσε ότι ήταν νόμιμη συνέχεια της ρωμαϊκής.

Θεμελιώδεις αρχές του βυζαντινού πολιτεύματος η δικαιοσύνη και η φιλανθρωπία.

Το 1354 οι Οθωμανοί πέρασαν στην Ευρώπη και με την κατάκτηση των Βαλκανίων το οθωμανικό μπεηλίκι μεταμορφώθηκε σε μια διηπειρωτική αυτοκρατορία. Οι Οθωμανοί κατέλυσαν τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία με την **άλωση της Κωνσταντινούπολης** από το Μωάμεθ τον Πορθητή το **1453**. Για πέντε αιώνες η **Οθωμανική Αυτοκρατορία** εξουσίασε το μεγαλύτερο μέρος της νοτιοανατολικής Ευρώπης, της Μικράς Ασίας και της Εγγύς Ανατολής, και επηρέασε άμεσα ή έμμεσα τις ιστορικές εξελίξεις στον ευρύτερο ευρασιατικό χώρο.

1453 - 1821

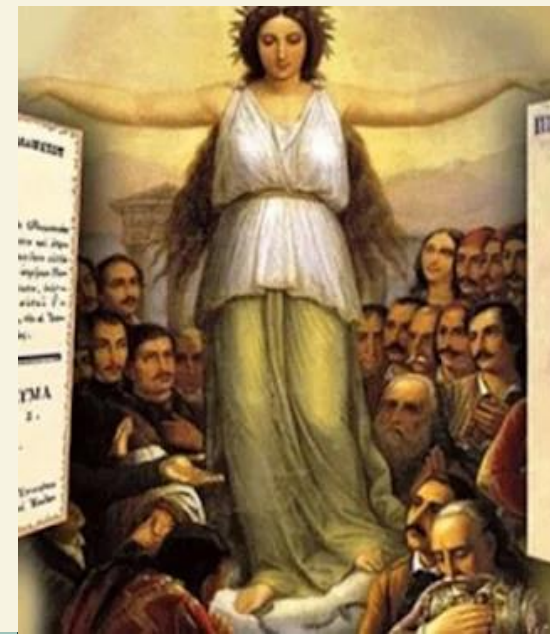
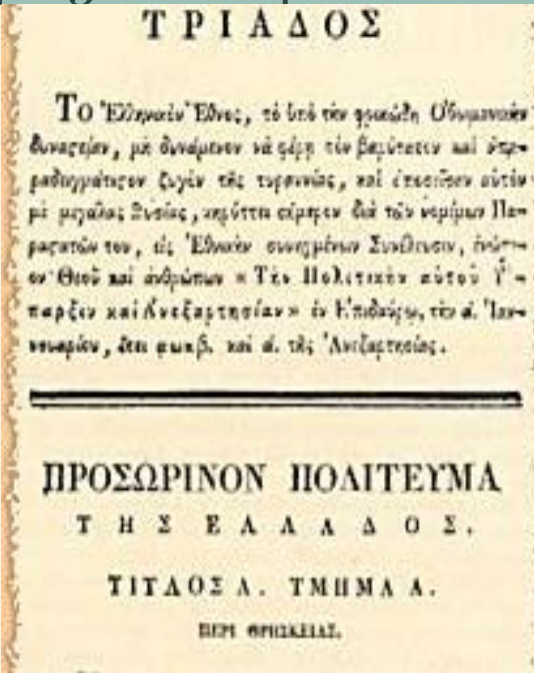
21 Φεβρουαρίου 1821

Η **Ελληνική Επανάσταση** ή Επανάσταση του **1821** ήταν η ένοπλη εξέγερση των επαναστατημένων Ελλήνων εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας με σκοπό την αποτίναξη της οθωμανικής κυριαρχίας και τη δημιουργία ανεξάρτητου κράτους. Η αφύπνιση της εθνικής συνείδησης των Ελλήνων εντοπίζεται κατά την υστεροβυζαντινή περίοδο, περί τον 13ο έως 15ο αιώνα, αλλά οι απαρχές του ελληνικού εθνικού κινήματος που οδήγησε στην Επανάσταση εμφανίζονται πολλούς αιώνες αργότερα, στην ώριμη φάση του νεοελληνικού Διαφωτισμού το δεύτερο μισό του 18ου αιώνα.

Η **Α' Εθνοσυνέλευση Επιδαύρου** ή Πρώτη Εθνική Συνέλευση της Επιδαύρου (20 Δεκεμβρίου 1821 - 15 Ιανουαρίου 1822) ήταν η πρώτη συνέλευση νομοθετικού σώματος του νέου Ελληνικού κράτους. Συνήθως αναφέρεται και ως Α' Συνέλευση Επιδαύρου ή ως Α' Εθνοσυνέλευση και έλαβε χώρα στη σημερινή περιοχή της Νέας Επιδαύρου Αργολίδας.

Στην εθνοσυνέλευση αυτή ψηφίζεται το **προσωρινό πολίτευμα** της Ελλάδος.

20 Δεκεμβρίου 1821 - 15 Ιανουαρίου 1822

29 Μαρτίου - 18 Απριλίου 1823

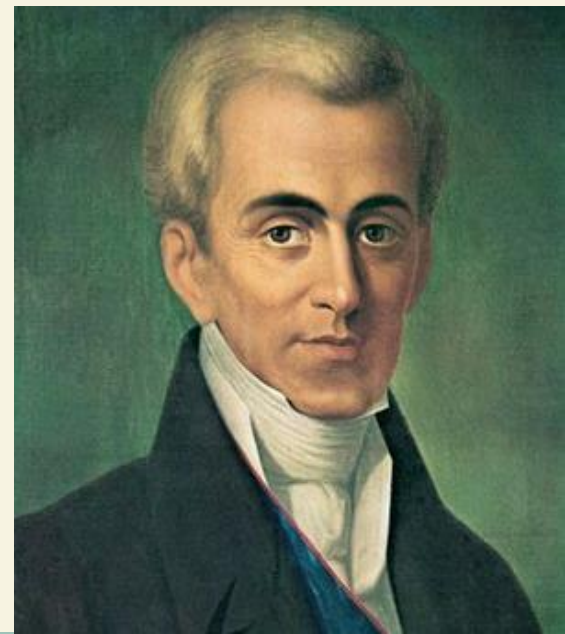
Η **Β' Εθνοσυνέλευση Άστρους** ή Δεύτερη Εθνική Συνέλευση του Άστρους (29 Μαρτίου - 18 Απριλίου 1823) ήταν η δεύτερη συνέλευση κατά τα χρόνια της Ελληνικής επανάστασης.

Στις **13 Απριλίου 1823**, αναθεωρήθηκε το Προσωρινόν Πολίτευμα της Ελλάδος, το σύνταγμα το οποίο είχε ψηφιστεί την 1η Ιανουαρίου 1822 από την Α' Εθνοσυνέλευση Επιδαύρου. Το νέο Σύνταγμα ονομάστηκε **«Νόμος της Επιδαύρου»** (δείχνοντας τη συνέχεια του νέου Συντάγματος με το προηγούμενο)

Η **Γ' Εθνοσυνέλευση Τροιζήνας** (19 Μαρτίου - 5 Μαΐου 1827), συνήρθε στην Τροιζήνα του Πόρου με σκοπό την ολοκλήρωση των εργασιών της Εθνοσυνέλευσης της Επιδαύρου - που είχε διακοπεί λόγω των πολεμικών γεγονότων.

Η Εθνοσυνέλευση συνέταξε και επικύρωσε τον πρώτο οριστικό καταστατικό χάρτη της Ελλάδας, το **«Πολιτικόν Σύνταγμα της Ελλάδος»**. Επίσης, εξέλεξε ως πρώτο **Κυβερνήτη** της Ελλάδος, τον **Ιωάννη Καποδίστρια**.

19 Μαρτίου - 5 Μαΐου 1827

1827 - 1831

Το 1827 επιλέχτηκε ως πρώτος Κυβερνήτης της Ελληνικής Πολιτείας ο Ιωάννης Καποδίστριας, που ως τη δολοφονία του το 1831 ασχολήθηκε με την αναδιοργάνωση στο εσωτερικό και την προώθηση των ελληνικών θέσεων στο εξωτερικό.

Από το 1827 και εξής συνομολογήθηκε μια σειρά συνθηκών και τελικά η ελληνική ανεξαρτησία αναγνωρίστηκε το 1830 με το Πρωτόκολλο του Λονδίνου

Ιστορική αναδρομή

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ ΣΤΗΝ ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ

Συνθήκη του Λονδίνου (1832)

Εν μέσω πολιτικής αναταραχής, ο **Όθωνας** φτάνει στο Ναύπλιο το 1833, με την υποστήριξη των προστάτιδων δυνάμεων, Μεγάλης Βρετανίας, Γαλλίας και Ρωσίας. Ανακηρύσσεται **«ελέω Θεού Βασιλεύς της Ελλάδος»** και το ελληνικό κράτος ανακηρύχθηκε κληρονομική (όχι όμως και συνταγματική) μοναρχία, το ανεξάρτητο **«Βασίλειο της Ελλάδος»**. Το «Ηγεμονικό» Σύνταγμα του 1832 ουδέποτε εφαρμόστηκε. Ο Όθωνας βασίλευε στην Ελλάδα για περισσότερο από μία δεκαετία ως απόλυτος μονάρχης, χωρίς συνταγματικούς περιορισμούς.

Απόλυτη Μοναρχία (1833-1843)

Λόγω της καχυποψίας απέναντι στον Κυβερνήτη της Ελλάδας, Ιωάννη Καποδίστρια, (θεωρείτο ρωσόφιλος), το **1830**, η Αγγλία, κατά την υπογραφή του **Πρωτοκόλλου της Ανεξαρτησίας του Ελληνικού Κράτους**, πέτυχε συμφωνία με τις Μεγάλες Δυνάμεις («Προστάτιδες Δυνάμεις») για τη μεταβολή του πολιτειακού σχήματος της χώρας, την επιβολή μοναρχίας και τη μετατροπή του ελληνικού κράτους σε βασίλειο. Οι ίδιες όρισαν, με τη **Συνθήκη του Λονδίνου (1832)**, το, 17χρονο τότε, **Όθωνα ως Βασιλιά της Ελλάδας** ύστερα και από την τελική άρνηση του Λεοπόλδου της Σαξονίας, γιου του Φραγκίσκου, Δούκα της Σαξονίας-Κοβούργου - Ζάαλφελντ.

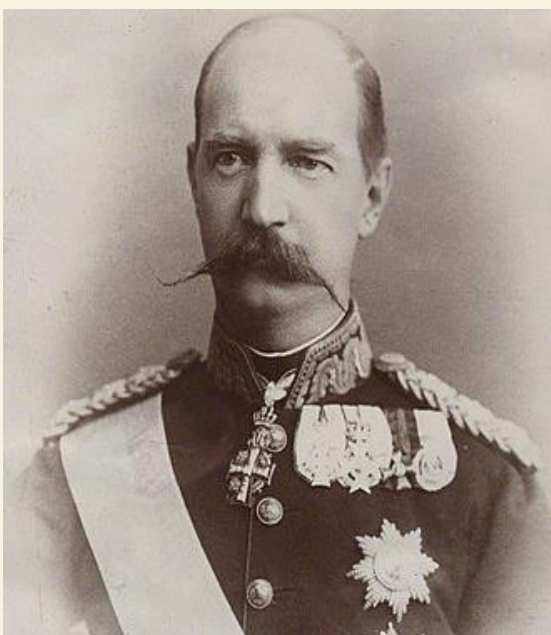

3^η Σεπτεμβρίου 1843

Οι ελπίδες των Ελλήνων γρήγορα διαψεύστηκαν. Η διακυβέρνηση του **Όθωνα** αποδείχθηκε σκληρά απολυταρχική αφού – ως **«ελέω Θεού» μοναρχία** – δε λογοδοτούσε πουθενά. Η δυσaréσκεια απέναντι στο απολυταρχικό καθεστώς του βασιλιά Όθωνα και της βαυαρικής αυλής του οδήγησε στο στρατιωτικό κίνημα της **3ης Σεπτεμβρίου 1843**, με την υποστήριξης του λαού των Αθηνών. Η Φρουρά των Αθηνών, με επικεφαλής το συνταγματάρχη Δημήτριο **Καλλέργη** και τον οπλαρχηγό της Επανάστασης Ιωάννη **Μακρυγιάννη**, εξεγέρθηκε και συγκεντρώθηκε στην πλατεία μπροστά από τα Ανάκτορα **απαιτώντας** από το Βασιλιά Όθωνα την **παραχώρηση Συντάγματος**.

Το **Σύνταγμα** του **1844** ήταν ένα συμβόλαιο ανάμεσα στο μονάρχη και το Έθνος («Σύνταγμα-συνάλλαγμα») και εγκαθίδρυσε εκ νέου το πολίτευμα της **συνταγματικής μοναρχίας**. Η νομοθετική εξουσία ασκούσαν από κοινού ο βασιλιάς, η Γερουσία (τα μέλη της διορίζονταν από τον βασιλιά και ήταν ισόβια) και η Βουλή (τα μέλη της εκλέγονταν από το λαό). Η εκτελεστική εξουσία ασκούσαν από τον βασιλιά μέσω υπουργών που ο ίδιος διορίζει και έπαυε, χωρίς την έγκριση της Βουλής. Οι δικαστές (δικαστική εξουσία) διορίζονταν και παύονταν από τον βασιλιά.

Συνταγματική Μοναρχία (1844-1862)

30 Μαρτίου 1863

Τον Οκτώβριο του **1862** καταλύεται η Συνταγματική Μοναρχία και το πολίτευμα μετατρέπεται σε **Βασιλευόμενη Δημοκρατία** με μονάρχη τον Δανό πρίγκιπα **Γεώργιο Α΄**.

Ο Γεώργιος Α΄ (24 Δεκεμβρίου 1845 - 18 Μαρτίου 1913) υπήρξε ο μακροβιότερος βασιλιάς των Ελλήνων. Η βασιλεία του Γεώργιου που ήταν σχεδόν 50 χρόνια ήταν η μεγαλύτερη στη σύγχρονη ελληνική ιστορία και χαρακτηρίστηκε από εδαφικά κέρδη, καθώς η Ελλάδα καθιέρωσε τη θέση της στην προπολεμική Ευρώπη. Βασίλεψε από τις 30 Μαρτίου 1863 μέχρι τη δολοφονία του στις 18 Μαρτίου του 1913.

11 Αυγούστου 1875 χάρη στο πολιτικό κύρος του **Χαρίλαου Τρικούπη** καθιερώθηκε η αρχή της δεδηλωμένης. Ο Βασιλιάς διορίζει κυβέρνηση βάση της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας. Ο Τρικούπης κυριάρχησε στην πολιτική σκηνή της Ελλάδας επί 19 χρόνια, από το 1875 έως το **1894**, παίρνοντας τη θέση του πρωθυπουργού επτά συνολικά φορές. Στην τελευταία του κυβέρνηση δεν μπόρεσε να ανταπεξέλθει στις οικονομικές υποχρεώσεις που είχε δημιουργήσει έναντι των ξένων δανειστών με συνέπεια να επέλθει η πτώχευση της Ελλάδας με την ιστορική φράση του **«δυστυχώς επτωχεύσαμεν»**.

Αρχή Δεδηλωμένης 1875

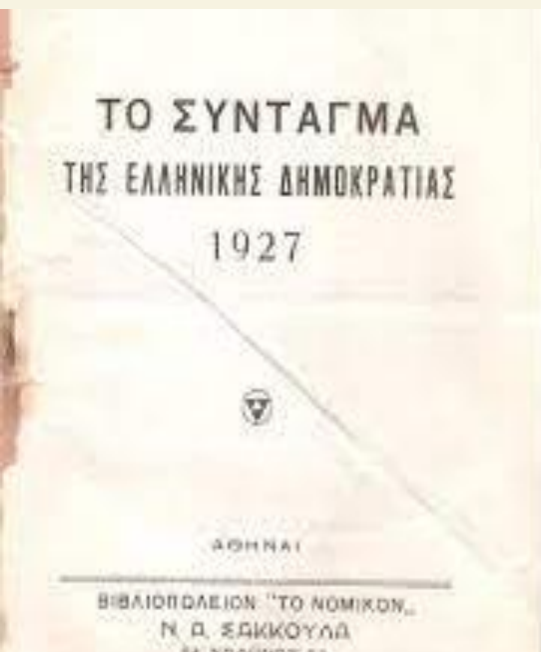

Κίνημα στο Γουδί, 1909

Έντονες πιέσεις για πολιτικές, διοικητικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις οδήγησαν στο στρατιωτικό κίνημα στο **Γουδί** το **1909** και την άνοδο του **Ελευθέριου Βενιζέλου** στην εξουσία. Το κίνημα αυτό ήταν η πρώτη δυναμική παρέμβαση των αξιωματικών στην πολιτική ζωή της χώρας. Από τότε αρχίζει και διαμορφώνεται, εκτός από το Παλάτι και τη Βουλή, ένας τρίτος πόλος εξουσίας: αυτός του Στρατού. Από το 1909 έως το 1974 θα παρεμβαίνει συχνά στην πολιτική ζωή του τόπου.

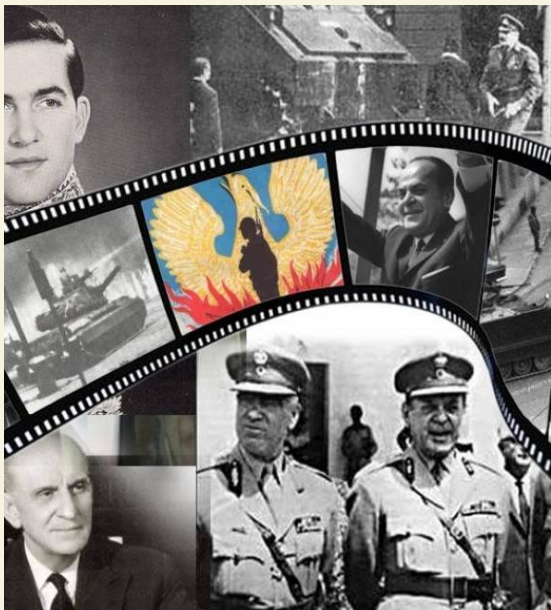
Ιστορική αναδρομή

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ ΣΤΗΝ ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ

Η δεύτερη **δικτατορία Κονδύλη**, η δικτατορία Μεταξά, τα δύσκολα χρόνια της γερμανικής κατοχής και ο εμφύλιος πόλεμος διέκοψαν την «**κοινοβουλευτική ωρίμανση**».

Το Σύνταγμα του **1952** καθιερώνει τον κοινοβουλευτισμό σε **Βασιλευόμενη Δημοκρατία**. Κατοχυρώνει στις **γυναίκες** δικαίωμα **ψήφου** και υποβολής υποψηφιότητας για το Βουλευτικό αξίωμα.

Με την **αποκατάσταση** της **δημοκρατικής νομιμότητας**, τον Ιούλιο του **1974**, η Κυβέρνηση Εθνικής Ενότητας εδραίωσε τη Δημοκρατία και επαναφέρει εν μέρει σε ισχύ το Σύνταγμα του 1952, με εξαίρεση τις διατάξεις που αφορούσαν τον βασιλέα. Ακολουθεί το **Σύνταγμα του 1975**, το οποίο **εισήγαγε** το πολίτευμα της **προεδρευομένης κοινοβουλευτικής δημοκρατίας**, και παραχωρούσε σημαντικές εξουσίες στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, οι οποίες του επέτρεπαν να παρεμβαίνει αποφασιστικώς στη ρύθμιση της πολιτικής ζωής.

Το αναθεωρημένο Σύνταγμα εισήγαγε νέα **ατομικά δικαιώματα** (όπως, π.χ., την προστασία της γενετικής ταυτότητας ή την προστασία από την ηλεκτρονική επεξεργασία προσωπικών δεδομένων), **νέους κανόνες διαφάνειας** στην πολιτική ζωή (χρηματοδότηση πολιτικών κομμάτων, προεκλογικές δαπάνες, σχέσεις των ιδιοκτητών μέσων μαζικής ενημέρωσης με το Κράτος κ.ά.), προσάρμοσε στην **εκσυγχρόνισε** και αναδιοργάνωσε τις **λειτουργίες** της **Βουλής**, και ενίσχυσε το **αποκεντρωτικό σύστημα** της χώρας.

Σύνταγμα 1927

Βασιλευόμενη δημοκρατία (1952-1967)

1963 - 1973

1974 - 1975

1η αναθεώρηση του Συντάγματος 1986

2η αναθεώρηση του Συντάγματος 2001

3η αναθεώρηση του Συντάγματος 2008

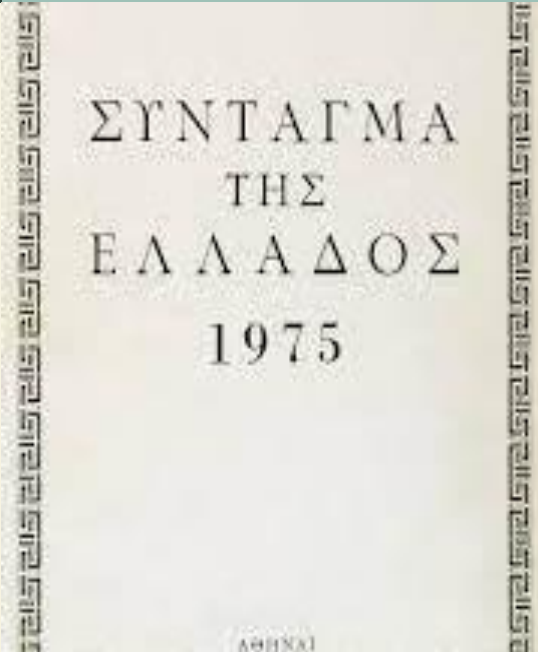
Μετά το σύνταγμα του **1925** του Αλ. **Παπαναστασίου** και τις Δικτατορίες **Πάγκαλου** και **Κονδύλη**, το 1925 και 1926, η **αβασίλευτη δημοκρατία** καθιερώθηκε με το Σύνταγμα του **1927**.

Ανώτατος άρχοντας εκλέγεται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, από τη Βουλή και τη Γερουσία.

Τον Φεβρουάριο του **1963** η κυβέρνηση **Καραμανλή** προτείνει **αναθεώρηση του Συντάγματος**, η οποία δεν πραγματοποιήθηκε λόγω παραίτησης της κυβέρνησης.

Η **7χρονη στρατιωτική δικτατορία** της 21^{ης} Απριλίου ψήφισε δύο συνταγματικά κείμενα, το **1968** και **1973** και το τελευταίο προέβλεπε την αβασίλευτη μορφή του πολιτεύματος.

Τον Μάρτιο του 1986, **ένδεκα** άρθρα αναθεωρήθηκαν και ψηφίσθηκε η **μεταφορά του κειμένου του Συντάγματος στη δημοτική γλώσσα**. Με την **αναθεώρηση** αυτή οι **αρμοδιότητες** του **Προέδρου** της **Δημοκρατίας** περιορίστηκαν σε σημαντικό βαθμό. Παρά την πολιτική και συνταγματική ένταση της περιόδου εκείνης, το αναθεωρημένο Σύνταγμα εισήγαγε ένα **αμιγώς κοινοβουλευτικό σύστημα** διακυβέρνησης, εφαρμόσθηκε κατά τρόπο που εξασφάλισε στη χώρα κοινοβουλευτική σταθερότητα και ομαλή πολιτική ζωή.

Μεταξύ των διατάξεων που έγιναν δεκτές, είναι η **κατάργηση του επαγγελματικού ασυμβίβαστου**, που είχε θεσπισθεί με την αναθεώρηση του 2001, η **προσθήκη των νησιωτικών και ορεινών περιοχών της χώρας στη μέριμνα του κοινού νομοθέτη** και της Διοίκησης όταν πρόκειται για τη θέσπιση αναπτυξιακών μέτρων, η πρόβλεψη της **δυνατότητας** της **Βουλής** να υποβάλλει, **υπό προϋποθέσεις, προτάσεις τροποποίησης** επί μέρους κονδυλίων του προϋπολογισμού, αλλά και η πρόβλεψη ειδικότερης διαδικασίας ως προς την **παρακολούθηση** από τη Βουλή της εκτέλεσης του **προϋπολογισμού**.

Ιστορική αναδρομή

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΪΚΗ ΕΠΟΧΗ ΣΤΗΝ ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΛΛΑΔΑ

4η αναθεώρηση του Συντάγματος 2019

- Αποσυνδέεται η εκλογή του Προέδρου της Δημοκρατίας από την προκήρυξη εκλογών
- Περιορίζεται η Βουλευτική Ασυλία
- Καθιερώνεται η απλή αναλογική σε Εθνικές και αυτοδιοικητικές εκλογές
- Καταργείται ο θρησκευτικός όρκος από τους αιρετούς
- Δημιουργείται νομοθετικό πλαίσιο για τη διεξαγωγή δημοψηφίσματος
- Τίθενται προϋποθέσεις για την άσκηση εκλογικού δικαιώματος των Ελλήνων της διασποράς
- Καθιερώνεται η αποκλειστικότητα του βουλευτικού αξιώματος για το ρόλο του Πρωθυπουργού

Η δημοκρατία δεν μπορεί να επιτύχει,
παρά μόνο αν αυτοί που εκλέγουν
είναι έτοιμοι να διαλέξουν σοφά.
Επομένως, μόνη εξασφάλιση
της δημοκρατίας, είναι η παιδεία.

Franklin D. Roosevelt, Πρόεδρος των ΗΠΑ

Πηγές

- <https://www.timetoast.com/timelines/1821-d9bc5005-6a56-4c8d-a9cc-42f05d0530e4>
- <https://el.wikipedia.org/wiki>
- <https://www.kathimerini.gr/opinion/561615304/i-istoriki-diadromi-tis-vasileias-stin-ellada-k/>
- <https://www.tanea.gr/2008/03/03/greece/employment/istoria-kai-politismos-tis-elladas-2/>
- http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/2348/Koinoniki-kai-Politiki-Agogi_ST-Dimotikou_html-apli/index2_a_2.html
- https://archeia.moec.gov.cy/sm/1031/to_kratos_tis_athinas_fylladio.pdf
- <https://politikiproject.weebly.com/iotasigmatauomicronrhoiotakappaeta-alphanualphadeltarhoomicronmueta-tauetasigma-piomicronlambdaiotatauiotakappaetasigma-tauetasigma-epsilonpsilonlambdalambdaalphadeltaalphasigma.html>
- <https://www.offlinepost.gr/2022/10/01/to-politeyma-tis-tyrannias-stin-arxaia-ellada/>
- <https://www.ethnos.gr/allabouthistory/article/84925/periklhsothemeliothsthsdhmokratiaspenteshmantikaepiteygmatatoy>
- https://www.efsyn.gr/stiles/apopseis/300840_h-theokratiki-monarhia-toy-byzantioy
- https://ddikaios.blogspot.com/2017/12/blog-post_3.html
- <https://www.syntagmawatch.gr/my-constitution/periodos-apolitis-monarchias/>
- <https://www.mixanitouxronou.gr/i-mera-pou-o-othonas-anagkastike-na-vgi-sto-parathiro-ton-anaktoron-gia-na-antimetopisi-tous-epanastatimenous-ellines-itan-3-septemvriou-1843-ke-o-laos-zitouse-sintagma-ke-tin-exosi-ton-vavaron-apo/>
- <https://tvxs.gr/istoria/san-simera-istoria/i-epanastasi-tis-3is-septembrioy/>
- http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/html/8547/5204/Istoria_G-Gymnasiou_html-empl/index4_19.html
- <https://www.hellenicparliament.gr/Vouli-ton-Ellinon/To-Politevma/Syntagmatiki-Istoria/>
- <https://www.greek-language.gr/digitalResources/literature/education/urban/iframe.html?urb=5&location=308&item=3413>
- <https://anatheorisi.parliament.gr>
- <https://www.syntagmawatch.gr/trending-issues/i-praktiki-tis-anatheoritikis-diadikasias-sta-chronia-tis-metapolitefsis/>
- <https://www.lawspot.gr/nomika-nea/ayto-einai-anatheorimeno-syntagma-tis-ellados-meta-kai-tin-anatheorisi-toy-2019>